

**ДО
АКРЕДИТАЦИОННИЯ
СЪВЕТ НА НАОА
СОФИЯ**

ДОКЛАД НА

**ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО СОЦИАЛНИ И ПРАВНИ НАУКИ, СИГУРНОСТ И ОТБРАНА
ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗВЪРШЕНОТО ОЦЕНЯВАНЕ ПО ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОГРАМНА
АКРЕДИТАЦИЯ НА**

**ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 3.3. ПОЛИТИЧЕСКИ НАУКИ, ОБЛАСТ НА ВИСШЕ
ОБРАЗОВАНИЕ 3. СОЦИАЛНИ, СТОПАНСКИ И ПРАВНИ НАУКИ**

в УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО, гр. София

Уважаема г-жо Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана представя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедурата за програмна акредитация на професионално направление 3.3. Политически науки в Университета за национално и световно стопанство, гр. София.

Докладът е разработен в съответствие с чл.78 и чл.88 а, ал.5, т. 2 от ЗВО и съгласно критериалната система за програмна акредитация на професионално направление.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 3.3. ПОЛИТИЧЕСКИ НАУКИ В УНИВЕРСИТЕТА ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ОБРАЗОВАТЕЛНО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ –ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО

IV. ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ЧАСТ

V. ПРИЛОЖЕНИЯ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от АС	Протокол № 10/08.04.2021 г.
2.	Утвърждаване на състав на ЕГ от АС	Протокол № 29/ 09.12.2021 г.
3.	Извършено посещение на ЕГ във ВУ	По документи и осъществени онлайн контакти в периода март-май 2022 г.
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Протокол № 15/06.06.2022 г.
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол № 19/04.07.2022 г.
6.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА (относно становището на оценяваната институци) /ПК предоставя доклада на АС	

Определената от Акредитационния съвет *Експертна група* по процедурата е в състав:

проф. д-р Александър Маринов, СУ „Св. Кл. Охридски“ – ръководител ЕГ

проф. д-р Юлиана Попова, РУ – член на ЕГ

проф. д-р Тодор Галунов, ВТУ – член на ЕГ

проф. д-р Величка Милина, ВА – член на ЕГ

докторант Миглена Лунголова, ЮЗУ – член на ЕГ

Наблюдаващ процедурата член на ПК: доц. д-р Добрин Канев

В полученото от УНСС становище по доклада на Комисията се посочва, че *като фактология докладът коректно отразява предоставените данни за ПН 3.3. в УНСС*. Бележките и коментарите, изразени в становището, са взети под внимание, в т.ч. и в окончателния вариант на доклада на ПК.

Политическите науки заемат видимо и традиционно място в образователния профил на Университета за национално и световно стопанство (УНСС), като се свързват още с неговото начало в лицето на Свободния университет за политически и стопански науки. Обучение на студенти по международни отношения се осъществява там от 46 години, по политология – от 32 години, по европеистика – от 16 години. Това означава, че с натрупания позитивен опит университетът става един от водещите в страната в тази област на висшето образование. Това се потвърждава както от резултатите на Рейтинговата система на висшите училища, където той е

често в първата тройка, така и от оценката на НАОА при предишната акредитация. На това професионално направление в УНСС е дадена програмна акредитация за *бакалавър* и *магистър* с **обща оценка по критериите 9.06, като е определен срок на валидност на акредитацията 6 години** (писмо на НАОА изх. № 1217/ 10.12.2015 до Ректора на УНСС).

Обучението в професионалното направление 3.3. Политически науки (ПН 3.3. ПН) се осъществява от две катедри - „Международни отношения” (създадена през 1976 г.) и „Политология” (създадена през 1990 г.) - в рамките на Факултета за международна икономика и политика. В момента се обучават студенти редовно обучение в образователно-квалификационна степен (ОКС) „бакалавър” в три специалности: „Международни отношения”, „Политология” и „Европейска икономика и политика“ (до 2019-20 „Европеистика“). По отношение на обучението в ОКС „магистър” в периода от началото на отчетния период (2015 г.) до момента са обучавани или се обучават студенти редовно обучение в програмите: „Политология (Приложна политология)“ (преустановена с решение на АС през 2018-19 г.), „Международни отношения: международна публична администрация”, „Международни отношения: управление на конфликти” (от следващата година тези две програми няма да се предлагат), „Национална сигурност”, „Политика и бизнес” (от 2018-2019), „Дипломатия и стратегически анализ” (от 2021-22).

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

Във връзка с програмната акредитация от 2015 г. е формулирана една препоръка:

1. Да се увеличи участието на студентите и преподавателите от професионалното направление в международен академичен обмен. Срок: постоянен, с ежегодно отчитане.

В рамките на следакредитационния период в УНСС е разработена и се прилага *Критериална система за кариерно израстване, стимулираща преподавателската, изследователската и публикационната дейност в международна академична среда*. Като следствие съществено се засилват вътрешноуниверситетските стимули за участие на преподаватели и студенти в международния академичен обмен. Предприети са и конкретни действия за по-широко информирание на студентите и преподавателите относно възможностите за академичен обмен, както и за отчитане на международната мобилност и участието в международни проекти.

В резултат значително нарастват количествените показатели, удостоверяващи участието на студентите и преподавателите от ПН 3.3. ПН в международен академичен обмен: преподавателската мобилност се е увеличила 2,5 пъти – от 6 на 16 мобилности; значително нараства участието на преподаватели в международни форуми извън програма Еразъм (23,5 участия средногодишно за периода, като почти 50% от тях са на нехабилитирани преподаватели в направлението), в международни специализации с продължителност повече от 3 седмици (4 за периода) и в международни проекти (20 участия); нараства студентската мобилност - осъществени са 25 студентски мобилности и е регистриран значителен брой участия на студенти и докторанти в международни летни училища, семинари и други международни форуми (92 участия за периода). Студенти са избирани като представители на УНСС в престижни международни форуми - младежки делегат на ООН, GLOBSEC Bratislava Forum 2020. Преподаватели участват активно като членове на международни организации и академични мрежи – International Political Science Association (IPSA), European Community Studies Association (ECSA), Trans European Policy Studies Association (TEPSA). Увеличен е броят на рамковите договори, сключени по инициатива на преподаватели, както и на билатералните Еразъм споразумения. Съставът на ПН 3.3. ПН е организатор на 7 международни конференции.

ИЗВОД: Препоръката е изпълнена.

III. ПРОВЕРКА ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ (ESG - ЧАСТ 1, 1-10) И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО, ПРИЕТИ ОТ АС НА НАОА НА 20.10.2016 Г.

СТАНДАРТ 1. ПОЛИТИКА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

Критерий 1.1. При извършване на обучение в професионалното направление се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище.

По 1.1.1.

ВУ разполага с разработени мисия, визия и стратегически план за развитие. Стратегическите документи са публикувани на сайта на университета и са достъпни за всички. Налице е и Стратегия за развитие на ПН 3.3 ПН, която е публикувана на сайта на университета и на катедрените страници. Спектърът от стратегически документи се допълва от Стратегия за интернационализация 2020-2025 г. и от Стратегия за развитието на научноизследователската дейност 2016-2020 г.

На базата на действащите в УНСС стратегически документи и на Политиката по качество, която е неразделна част от Системата за управление на качеството (СУК), всяко структурно звено разработва планове с конкретни измерими цели със срок и отговорник, чиито резултати се отчитат на годишните събрания на университета и факултетите.

Стратегическите документи за развитие на университета поставят акцент върху комплекс от мерки за поддържане и гарантиране на качеството на преподаване, обучение и изследователска дейност. Ключови инструменти в тази посока са редовното атестиране на академичния състав, повишаване на критериите за неговата оценка и системното отчитане на мнението на студентите, на випускниците на университета и на външните заинтересовани страни чрез периодични анкети.

По 1.1.2

В УНСС е налице добре действаща и публично оповестена Политика по качеството, актуализирана съгласно изискванията на стандарта ISO 9001:2015 и достъпна в рубриката „Управление на качеството” на сайта на университета.

СУК на УНСС обхваща всички аспекти от дейността на ВУ - обучение на студенти, докторанти и специализанти; научноизследователска дейност; издателска и печатна дейност; библиотечна дейност; студентски столове и общежития. Процесите по управление на качеството, както и свързаните с него структури, са надлежно описани в Наръчник на СУК. В университета са създадени следните структури за управление на качеството: Съвет по качеството, Комисия за осигуряване и оценяване на качеството (КОО) и Факултетни комисии за осигуряване и оценяване на качеството (ФКООК).

Ефективността на СУК се оценява чрез вътрешни и външни одити. Вътрешните одити се осъществяват минимум веднъж годишно по утвърдена програма и обхващат всички факултети и дирекции, като резултатите им се регистрират в доклад и се обсъждат на различни нива на управление.

Външните одити се извършват от външни сертифициращи организации в съответствие с изискванията на стандарта ISO 9001:2015. Такова ресертифициране е извършено от

международната сертифицираща организация NQA, като се предвижда ежегоден контролен одит в следващия тригодишен период.

Ежегодно на заседание на АС на УНСС се обсъжда и приема Доклад за функционирането на Вътрешната система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и на академичния състав на УНСС. Основни изводи от него се представят и в доклада на Ректора пред Общото събрание на УНСС.

По 1.1.3

Основен приоритет на УНСС в областта на научноизследователската дейност е постигането на висока степен на обвързаност на научните изследвания и обучението и на значим напредък в интегрирането на науката, обучението и практиката. Израз на тази политика е включването в учебното натоварване на преподавателите в ПН 3.3. ПН на учебно-изследователска работа със студентите и научно ръководство на докторанти, като тези дейности са също така основни критерии при атестирането на преподавателския състав и при заемането на по-висока академична длъжност.

При отчитането на преподавателската заетост изпълнените изследователска задачи през годината се въвеждат в университетската информационна система за научноизследователска дейност.

Създадените в рамките на ПН 3.3. ПН Център за политологични изследвания” към катедра „Политология” и „Център за балкански изследвания” към катедра „Международни отношения“ осъществяват връзката между изследователите, бизнес практиката и студентите.

1.2. Управление на качеството на образованието.

По 1.2.1.

В УНСС функционира Система за оценяване и поддържане качеството на обучението и на академичния състав, отговаряща на изискванията на международния стандарт ISO 9001, както и на актуалните нормативни актове в системата за висше образование. През 2016 г. е проведено обучение на членовете на Съвета по качеството и на 25 вътрешни одитори за промените в новата версия на ISO 9001:2015. От този момент нататък всички вътрешни одити в УНСС са съобразени с актуализацията на Системата за управление на качеството, като те обхващат всички процеси, включени в СУК и всички основни звена и центрове. *През периода 2015-2020 г. са проведени 7 вътрешни одита, които установяват 1 несъответствие и 5 зони за подобрене.* Докладите от одитите се обсъждат от Ректорския съвет, Съвета по качеството, КООК и ФКООК. Звената, където са установени несъответствия, трябва да предприемат коригиращи действия в срок от 1 месец след провеждане на одита и да представят доказателства за това.

През отчетния период са проведени и 6 външни независими одита – 4 контролни и 2 ресертификационни, от сертифициращата организация „ИНТЕРТЕК” в периода 2015 – 2019 г. и от сертифициращата организация NQA през 2020 г. В екипа от одитори за контролния одит през 2015 г. участват експерти от органа по акредитация на Великобритания (UKAS). Одитите са процесно ориентирани с акцент върху подобренията на системата и изискванията в документацията (наръчник, планове по качеството, процедури). По време на външните одити не са регистрирани искания за коригиращи действия и зони за подобрения.

По 1.2.2.

Спазването на академичната свобода и създаването на условия за превенция на академични измами и научна и академична дискриминация в УНСС се гарантират от Комисията за

академична етика - обществен орган, избран от Академичния съвет, като дейността ѝ се осъществява в тясно сътрудничество и взаимодействие с Омбудсмана на УНСС и ръководството на Университета. Основни нормативни документи, регулиращи спазването на академичната етика в УНСС, са Етичен кодекс на УНСС, Етичен кодекс на служителите на УНСС, Правилник за дейността на Комисията за академична етика и Правилник за организиране и осъществяване на защитата на интелектуалната собственост.

За периода 2015-2020 г. Комисията за академична етика е сезирана с два писмени сигнала по отношение на ПН 3.3 ПН, съответно по един през 2018 г. и 2019 г., като и двата случая засягат възникнали проблемни ситуации в отношенията „преподавател - студенти”. В периода на доклада е подаден сигнал за плагиатство срещу преподавател от ПН, който е разгледан според процедурните правила, но към момента на подаване на Доклада процедурата не е приключила.

Добра практика в УНСС е подписването на декларация за авторство от студентите при разработването на курсови работи, магистърски тези, както и подаването на декларация за авторство от докторантите при предаването на дисертационния труд. Всички материали в изданията на УНСС преминават процедура за плагиатство преди публикуването им. Към настоящия момент няма санкционирани преподаватели, служители, студенти или докторанти от ПН 3.3. ПН за неспазване правата на интелектуалната собственост в УНСС.

През 2016 г. УНСС се присъединява към глобалните инициативи за социална отговорност и устойчиво развитие и става член на Глобалния договор на ООН. В рамките на инициативата Университетът провежда редица дейности, ориентирани към защита правата на човека, работната сила и околната среда, както и борбата с корупцията.

Констатации на Постоянната комисия за изпълнение на стандарт 1:

1. Обучението в ПН 3.3 ПН в УНСС се провежда в съответствие с възприетите мисия, визия и стратегически цели на университета и е налице системен подход за развитие и реализиране на заявените стандарти за качество.

2. В ПН 3.3 ПН се провежда целенасочена политика за обвързване на изследователската дейност с обучението и практиката, която кореспондира с националния и институционалния контекст.

3. В УНСС функционира ефективна Система за оценяване и поддържане качеството на обучението и на академичния състав, която предполага периодична самооценка и външна оценка и поддържа високо ниво на качеството

4. Създадени са необходимите условия за гарантиране на академичната свобода и спазване на академичната етика, както и за недопускане на дискриминация, измами или корупция.

СТАНДАРТ 2. РАЗРАБОТВАНЕ И ОДОБРЯВАНЕ НА ПРОГРАМИТЕ

Критерий 2.1. ВУ извършва обучение по професионалното направление, като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация, (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни.

По 2.1.1.

УНСС организира обучение по ПН 3.3 ПН в ОКС “бакалавър” и “магистър” (редовна форма на обучение). Обучението се провежда от катедри „Политология” и „Международни отношения”. За периода на самооценка е реализиран и поддържан устойчив, непрекъснат прием на студенти по предлаганите програми на обучение.

Съгласно действащия Правилник за учебната дейност (ПУД) на УНСС обучението на студентите се извършва на основата на учебна документация, която включва: квалификационна характеристика на специалността; учебен план на специалността; учебни програми по дисциплините, включени в учебния план и график на учебния процес.

През 2016 г. е утвърдена нова форма на *квалификационна характеристика*, която съдържа 4 основни елемента: цели на обучението – необходимост и актуалност на образователната програма; съдържание на обучението – общотеоретично и специализирано познание; знания, умения и професионални компетентности в съответствие с Националната квалификационна рамка; професионална реализация и възможности за продължаване на обучението в съответствие с Националната класификация на професиите и длъжностите.

Учебните планове структурират изучаваните дисциплини чрез логическо надграждане на получаваните знания, умения и компетенции в три групи: университетски, факултетни и специализиращи/катедрени. Във всяка група се включват задължителни, избираеми и факултативни учебни дисциплини при следното съотношение: задължителни дисциплини - до 70%, но не по-малко от 50% от общия хорариум и брой на учебните дисциплини, избираеми дисциплини - най-малко 20% от общия хорариум и брой на учебните дисциплини, факултативни учебни дисциплини - до 10% от общия хорариум и брой на учебните дисциплини. ***В учебните планове се включват учебни дисциплини, които се преподават най-малко в три университета в други държави от ЕС и тези университети се посочват в учебните програми на дисциплините.***

В структурата на *учебните програми* на всички изучавани дисциплини в ПН 3.3 ПН се посочват формираните при обучението знания (теоретични и фактологични), умения (познавателни и практически) и компетентности (професионални, комуникативни, социални, умения за учене, самостоятелност и отговорност).

В ПН 3.3. ПН редовно се извършва актуализация на учебната документация с оглед по-пълното ѝ обвързване с потребностите на пазара на труда и повишаване интереса на заинтересованите страни към образователните програми. В резултат от проведени анализи на съдържанието на обучението, търсенето на обратна връзка и ефективното участие на работодателски и партньорски организации в процеса на разработване на учебната документация са разкрити две нови магистърски програми – специалност „Международни отношения: управление на конфликти“ (от учебната 2018-2019 г.) към катедра „Международни отношения“ и специалност „Политика и бизнес“ (от учебната 2019-2020 г.) към катедра „Политология“.

По 2.1.2.

Връзката на учебните програми с практическата подготовка на студентите е специален акцент в обучението по ПН 3.3. ПН. Тя се проследява чрез дейности в следните посоки: провеждане на учебните практики и стажове в максимална близост до реалната работна среда и търсене на непрекъсната обратна връзка за съответствие/несъответствие на получаваните знания, умения и компетенции с изискванията на пазара на труда; провеждане на редовни проучвания сред студентите за степента им на удовлетвореност от практическата ориентация на обучението; обратна връзка с вече реализирали се випускници по линия на създадените студентски сдружения и алумни клубове; усилване на практическия елемент в обучението и научноизследователската дейност чрез покани на лектори от практиката и организация на тематични панели на научни форуми (***за отчетния период са организирани 25 публични лекции със специалисти от практиката и 27 срещи-дискусии и кръгли маси с работодатели***); обвързване на учебния процес с получаването на практически умения чрез възлагането на индивидуални задания и проекти (***за учебните планове в ОКС „бакалавър“ относителният дял на дисциплините, по които се възлагат практически задачи, е 43%, а за ОКС „магистър“ – 26,5 %***).

По 2.1.3.

Системата за оценяване на резултатите от обучението на студентите в ПН 3.3. ПН е регламентирана в ПУД, глава 4. Оценяването по отделните дисциплини се осъществява на базата на учебните програми, където в раздел „Оценяване” се посочват: алгоритъм за формиране на крайната оценка; елементи, участващи при формирането на крайната оценка; минимална оценка за успешно приключване на обучението по дисциплината; съпоставимост с Европейската система за трансфер на кредити, а в раздел „Резултати” се посочват получаваните знания, умения и компетентности в съответствие с изискванията на Националната квалификационна рамка. Катедрите разработват и оповестяват правила за организирането и провеждането на държавните изпити и защитите на дипломните работи по утвърдени от АС общи правила, които са публично оповестени и целят да минимизират плагиатството.

По 2.1.4.

Учебните програми съдържат задължителен раздел „Разпространение на дисциплината“, където се посочват поне три водещи университета в ЕС или извън ЕС, в които се преподава същата или сходна дисциплина като наименование и/или учебно съдържание, като периодично се извършва сравнителен анализ на сходствата и различията в образователното съдържание на национално и международно ниво.

Студентската и преподавателската мобилност се използват като активна форма на задълбочаване на сътрудничеството в образователната и научната дейност. Желателно е с цел реципрочност да се положат усилия за увеличаване на броя на входящите студентски и преподавателски мобилности по Еразъм+ от и извън ЕС.

По 2.1.5.

В УНСС са разработени Правила за одобряване, наблюдаване и обновяване на учебната документация, като изискванията към нея (квалификационна характеристика на специалността; учебен план на специалността; учебни програми по дисциплините, включени в учебния план; график на учебния процес и процедурите за тяхната актуализация: оценяване, одобряване, приемане) се определят от ПУД. Освен това Системата по качество е въвела методически стандарт за учебна документация в Наръчника за управление на качеството.

Промените в учебната документация се извършват по реда за разработването и утвърждаването на учебната документация, описан в ПУД. Учебните планове и програми през отчетния период са обсъждани на 27 заседания на КС и на 41 заседания на ФС.

През отчетния период са приети 3 нови учебни плана – 2 за ОКС „бакалавър” и 1 за ОКС „магистър” и са направени 8 актуализации на учебни планове – 4 за ОКС „бакалавър” и 4 за ОКС „магистър”. С оглед привеждане в съответствие на образователното съдържание с изискванията на пазара на труда са приети 154 нови учебни програми - 133 за ОКС „бакалавър” и 21 за ОКС „магистър”, и са направени 161 актуализации на учебни програми - 129 за ОКС „бакалавър” и 32 за ОКС „магистър”.

По 2.1.6.

През акредитационния период са извършени 52 дейности от двете катедри в направлението, насочени към анализ и оценка на ефектите от актуализирането на учебните програми - 8 срещи и дискусии с работодатели, 19 кръгли маси с участие на работодатели и 25 публични лекции на работодатели. При прегледа на учебната документация в отчетния период са взели ефективно участие 10 представители на работодателски организации и е привлечено значително студентско участие - 21 студенти от ОКС „бакалавър” и ОКС „магистър” в ПН 3.3. ПН.

По 2.1.7.

Вътрешните документи, които регламентират разработването, прилагането и актуализацията на учебната документация в УНСС, са: ПУД, Правила за учебните планове в ОКС „бакалавър” и ОКС „магистър” в УНСС, Система за управление на качеството в УНСС (ОП 02 „Одобряване, наблюдаване и обновяване на учебните планове и програми”), Наръчник по управление, Стандарти за разработване на учебна програма, Методика за провеждане на задължителни стажове.

Учебните планове се разработват по единен модел, който включва: срок на обучение, общ аудиторен хорариум, за редовно и дистанционно обучение, както и за специалности, изучавани на български или чужд, брой кредити, придобивани за курса на обучение, структуриране на задължителните, избираемите и факултативните учебни дисциплини, определяне на завършващите процедури. За всяка учебна дисциплина в учебния план се определят брой часове за аудиторна и извънаудиторна заетост.

УНСС прилага два основни инструмента за организация на учебния процес – график на учебния процес и разписание, като практиката е разработване на единно разписание във всички звена, в които УНСС извършва обучение.

Констатации на Постоянната комисия за изпълнение на стандарт 2:

- 1. Учебната документация отговаря на националните стандарти.*
- 2. Обучението отговаря на критерия за съвместимост на учебните програми с тези в други български и чуждестранни университети. Може да се препоръча да се положат усилия за увеличаване на броя на входящите студентски и преподавателски мобилности по програма Еразъм+ от и извън ЕС.*
- 3. Действа ефективна система за управление и контрол на процедурите по разработване, оценка, приемане, утвърждаване и наблюдение на учебната документация.*
- 4. Прилага се система за оценяване на междинните и крайните резултати от обучението, която е регламентирана както във вътрешните правилници, така и в учебната документация. Поставен е специален акцент върху практическата подготовка на студентите.*
- 5. В ПН 3.3 ПН е създадена институционална среда, която стимулира диалога между академичния състав, студентите и представителите на заинтересованите страни в процеса на създаване и актуализиране на учебните планове и програми.*
- 5. Функционира механизъм за унифициране на съдържателните и формалните параметри на учебните планове и на резултатите от обучението по отделните специалности.*

СТАНДАРТ 3. ОБУЧЕНИЕ, ПРЕПОДАВАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ, ОРИЕНТИРАНИ КЪМ СТУДЕНТИТЕ

Критерий 3.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на съответното професионално направление/специалност от регулираните професии.

По 3.1.1.

Обучението в ПН 3.3 ПН е организирано в съответствие с действащите в РБългария нормативни документи – ЗВО, Наредба за държавните изисквания за придобиване на висше образование на ОКС „бакалавър”, „магистър” и „специалист” и Наредба за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища, както и на основание на университетските регламенти. Тези документи обосновават съдържанието и структурата на учебната

документация, аудиторната и извънаудиторната заетост на студентите, завършващите процедури и получаваната професионална квалификация.

Катедрите, отговарящи за обучението в ПН 3.3. ПН, полагат непрекъснати усилия за актуализиране на квалификационните характеристики в съответствие с динамиката на трудовия пазар и развитието на науката. През акредитационния период в направлението са разработени общо 3 нови квалификационни характеристики – 2 в ОКС „бакалавър” и 1 в ОКС „магистър”, успоредно с въвеждането на нови учебни планове.

По 3.1.2.

В ПН 3.3. ПН на УНСС е налице широк кръг от дейности и инициативи, насочени към по-пълноценната практическа подготовка на студентите - привличане като лектори на преподаватели, представители на бизнес и обществени организации, организация на студентски форуми, дискусии, кръгли маси, викторини, срещи-разговори в МВнР и Президентството и др. Специално внимание се обръща на повишаване на практическите умения на студентите чрез преддипломни стажове и практики, като активен участник в тази дейност е Междуниверситетският център за развитие на кариерата. Добавена стойност носят подписаните рамкови договори за сътрудничество с водещи компании и работодателски организации, в които се поставя специален акцент върху организацията на стажантски програми. Утвърден е Правилник за поддържане на единен регистър на партньорите, в който в електронен формат се съхранява информация за всички партньори на ВУ. Създадено е и Специализирано звено за практическо обучение, ангажирано с изпълнението на проекта „Студентски практики“, като са разработени единни правила и набор от документи за участие на студентите в проекта.

По 3.1.3.

Съгласно Рейтинговата система на висшите училища в България ПН 3.3 ПН заема трето място след СУ и НБУ в изданията от 2016 и 2019 г. За отчетния период относителният дял на анкетираните студенти, които заявяват, че са постъпили в УНСС по първо желание е над 60 %, като с аналогичен процент студентите заявяват, че отново биха записали същата специалност.

Равнището на безработица сред завършили специалности от ПН 3.3. ПН е по-ниско от средното за страната и регистрира низходяща тенденция.

Данните от университетските анкети също показват висока степен на заинтересуваност на студентите от обучението в ПН 3.3. ПН, като ***над 80 % от тях заявяват, че биха избрали същата бакалавърска специалност, а над 60 % биха продължили образованието си в магистърска програма на УНСС.***

По 3.1.4.

Оценяването на академичните постижения на студентите в ПН 3.3 ПН се регламентира от ПУД. Учебната програма е първичният документ, който описва начините на оценяване в съответствие с основните принципи на системата за оценяване. Редът и условията за оценяване на постиженията се обявяват от титулярите на съответните дисциплини в началото на всеки семестър, като се оповестяват прилаганите критерии за оценка на знанията. Резултатите от проведените семестриални изпити се огласяват в системата „Уеб студент”, където са достъпни за всеки обучаем през личния му профил.

Насърчаването на практически елемент в обучението по отделните дисциплини става посредством широк спектър от индивидуални и групови методи на самостоятелна работа и в двете ОКС в направлението. Два проекта, финансирани от НИД на УНСС, са посветени на усъвършенстване на системите за оценяване и новите образователни практики в ПН 3.3 Политически науки.

По 3.1.5.

В ПУД и в Системата за оценяване и поддържане на качеството на обучението и на академичния състав са изяснени начините за провеждане на изпитните процедури и оценката на знанията и уменията на обучаемите.

На базата на съществуващи в УНСС Общи правила за провеждане на държавен изпит в ОКС „бакалавър” и Общи правила за провеждане на защита на дипломна работа (магистърска теза) в ОКС „магистър” катедрите, осигуряващи обучението по ПН 3.3 ПН, разработват свои вътрешни правила, които включват: конспект за държавен изпит, списъци с примерни теми за дипломни работи, условия за допускане до държавен изпит/защита на дипломна работа и др. На катедрените сайтове се публикуват графици и срокове за провеждане на държавни изпити/защити на дипломни работи.

Специфична особеност на изпитните процедури в ПН е все по-широкото участие на представители на практиката в провеждането на семестриални и държавни изпити.

От 2010 г. в УНСС работи модерен университетски Тестови център, позволяващ извършване на проверката и оценката на знанията на студентите чрез Системата за електронно изпитване (електронни кандидатстудентски, семестриални и държавни изпити). Създадените бази-данни от изпитни въпроси по отделните дисциплини дават възможност за генериране на индивидуални изпитни тестове, които се използват от катедрите в направлението, както за семестриални, така и за държавни изпити.

През 2017 г. е създадена комплексна система за управление на новия продукт на УНСС „Електронни студентски книжки”. В УНСС е разработена и функционира Web-базирана онлайн система за въвеждане на текущи оценки.

Съществена роля за поддържането на динамична и прозрачна връзка между преподаватели и студенти има функциониращата в УНСС система за електронно обучение, базирана на платформата Moodle. В рамките на тази система има разработени 14 дисциплини от програми в ОКС „бакалавър“ и 2 дисциплини от програми в ОКС „магистър“ в ПН 3.3 ПН. Онлайн и електронното обучение в редовна форма е организирано през облачните услуги на Microsoft (MS Teams и всички свързани приложения), като от началото на пандемията всички курсове са уеб базирани със съответните електронни учебни ресурси.

По 3.1.6.

В периода на самооценка в ПН 3.3 ПН са проведени 16 заседания на КС, на които са обсъждани резултати от проведени изпитни сесии, като в тях са взели участие 8 студенти.

Резултатите от традиционно провежданата анкета сред студенти в последния курс на обучение показват висока удовлетвореност от обучението в УНСС, респективно в ПН 3.3. ПН, високи оценки за актуалността на преподавания учебен материал, използваните методи и форми на обучение и възлагането на изследователски дейности на студентите.

И двете катедри от ПН реализират обратна връзка с менторите на преддипломните стажове на ОКС „бакалавър”. ***За периода 2015 – 2020 г. са набрани общо 380 формуляра за оценка на студентите.***

По 3.1.7.

В УНСС са създадени и функционират специализирани органи, които да разглеждат евентуални жалби и сигнали на студенти: Комисия по академична етика и Омбудсман на УНСС. Орган на студентско самоуправление с компетенции в тази област е Студентският съвет. В Наръчника за управление на качеството е описан начинът на комуникация с кандидат-студентите, студентите и докторантите и действията, които се извършват по отношение на жалби и оплаквания.

Констатации на Постоянната комисия за изпълнение на стандарт 3:

1. Обръща се специално внимание на развитието на практически умения и се насърчава творческата активност на студентите.

2. Оценяването на постиженията на студентите в ПН 3.3. ПН е регламентиран процес, гарантиращ обективност и прозрачност. Констатирани са силна заинтересуваност на студентите от обучението и сравнително висок процент на реализация на завършилите по специалността.

3. Съществуват разписани правила и процедури за изпити и обратна връзка със студентите, като се прилагат иновативни методи в това отношение.

4. Обучението отговаря на нормативната уредба и е организирано в съответствие с потребностите на студентите и изискванията на пазара на труда. В ПН 3.3 ПН се осъществява текущ мониторинг и периодичен анализ на образователния процес и резултатите от него.

5. Налице са структури и процедури за приемане, разглеждане и решаване на постъпили жалби и предложения от студентите и се поддържа активна връзка с тях с оглед превенция и ограничаване на рисковете в образователния процес.

СТАНДАРТ 4. ПРИЕМ, РАЗВИТИЕ, ПРИЗНАВАНЕ И СЕРТИФИЦИРАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ

Критерий 4.1. Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента: прием в съответно професионално направление/специалност от регулирани професии, развитие, признаване и дипломиране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане.

По 4.1.1.

В ПН 3.3. ПН е създадена организация за привличане, прием и адаптиране на българските и чуждестранните студенти. Полагат се усилия за прием на студенти в условията на демографския спад в България и на отлива на студенти към университети в чужбина. Частичен проблем в последните две години е и съкращаването на план-приема за държавна поръчка в ПН 3.3. ПН – общо с 25%.

По 4.1.2.

В ПН 3.3. ПН има установена практика за признаване на квалификации в сферата на висшето образование, която засяга както студентите, прехвърлящи се в УНСС от други български университети, така и студентите, които се обучават в рамките на програмите Еразъм и Еразъм+. Мобилността към и от чуждестранни университети в ПН 3.3 ПН обичайно обхваща един пълен семестър.

По 4.1.3.

Утвърдени са правила за академичното признаване на периоди на обучение и практика в чужбина, свързани с мобилността на студентите в рамките на договорни взаимоотношения с чуждестранни висши училища и европейските програми за образование, обучение и спорт.

По 4.1.4.

В ПН 3.3 ПН са създадени възможности за включване на студентите и докторантите в изпълнението на изследователски проекти. Докторанти и студенти участват в проекти, реализирани от специално създадения Център за политологични изследвания и Центъра за балкански изследвания. Организирант се студентски кръгли маси, а най-добре представилият се участник има възможност да представи доклад пред научната конференция и да направи публикация в сп. „Международни отношения“. Публикационната активност на студентите и докторантите показва възходяща тенденция в сравнение с предходния период. **Общо за**

акредитационния период са публикувани 13 научни доклада и 46 статии на студенти от ПН 3.3. ПН, като тенденцията е на намаляване на годишния им брой.

По 4.1.5.

В ПН 3.3. ПН е изградена необходимата управленска и организационна структура, чрез което се гарантира спазването на нормативните изисквания към документите за образование и квалификация, издавани от университета, които обхващат всички етапи на “жизнения цикъл” на студента.

По 4.1.6.

Като цяло е налице положителна динамика в броя на дипломираните български студенти в ОКС „бакалавър” през отчетания период. **Общо за ПН те са 124 през 2015/2016 г. и 96 през 2019/20 г. година, като се отчита факта, че е налице намаляване на приема за ПН 3.3. ПН от 197 през 2015 г. на 145 през 2020 г.** Броят на дипломираните чуждестранни студенти към 31.09.2020 г. е сравнително малък.

Приети, обучавани и дипломирани български и чуждестранни студенти в УНСС по ПН 3.3 “Политически науки” през периода 2015/16 – 2019/20 г. (брой) - ОКС „Бакалавър“

Показатели	2015/16 г	2016/17 г	2017/18 г	2018/19 г	2019/2020* г	Общо за периода
	Б/Ч	Б/Ч	Б/Ч	Б/Ч	Б/Ч	
Приети	197/4	168/7	166/6	159/7	145/5	835/29
Обучавани	753/18	719/21	724/25	693/25	617/20	3506/109
Дипломирани	124/2	138/1	129/4	137/2	96/4	624/13
Прекъснали	77/3	100/4	98/3	80/2	97/4	452/16
Отпаднали	14/0	32/2	34/0	29/1	35/3	144/6

*Б и Ч са за съответно български и чуждестранни студенти ** Информацията е към 30.09.2020 г.

За същия период в ОКС “магистър” са налице устойчиви тенденции: 115 дипломирани от общо приети 144. В повечето случаи в тази ОКС се обучават млади хора, започнали своята професионална реализация, и това е обективен фактор за колебанията в броя на дипломираните през годините.

Приети, обучавани и дипломирани български и чуждестранни студенти в УНСС по ПН 3.3 “Политически науки” през периода 2015/16 – 2019/20 г. (брой) - ОКС „Магистър“

Показатели	2015/16 г	2016/17 г	2017/18 г	2018/19 г	2019/2020* г	Общо за периода
	Б/Ч	Б/Ч	Б/Ч	Б/Ч	Б/Ч	
Приети	29/0	24/0	27/0	30/1	33/0	143/1
Обучавани	81/0	73/0	57/0	68/1	71/0	350/1
Дипломирани	24/0	35/9	22/0	15/0	17/2	113/2
Прекъснали	6/0	1/0	1/0	2/0	1/0	11/0
Отпаднали	4/0	7/0	5/0	5/0	4/0	25/0

*Б и Ч са за съответно български и чуждестранни студенти ** Информацията е към 30.09.2020 г.

В следващия период е препоръчително да се провежда по-активна политика за набиране на студенти от чужбина. В условията на задълбочаваща се демографска криза и конкуренция на университетите от ЕС това е повече от наложително.

Създадена е система за регистриране на реализацията на завършилите студенти и докторанти на равнище университет, факултет и катедра чрез структурите на алумни клубовете. Професионалната реализация на възпитаниците от ПН 3.3. ПН се проследява чрез провеждане на емпирични изследвания, чиито резултати позволяват, от една страна, да се анализира съответствието на квалификацията на дипломираните студенти на трудовите позиции, които заемат, а от друга – да се оцени дали степента на придобитите способности на студентите отговарят на изискванията на съвременния пазар на труда.

Констатации на Постоянната комисия за изпълнение на стандарт 4:

- 1. ВУ е оповестило всички документи и процедури по „жизнения цикъл“ на студента - прием, признаване и завършване. Политиките за достъп, процедурите и критериите за прием се прилагат последователно и прозрачно.*
- 2. В ПН 3.3. ПН има установена практика за признаване на квалификации в сферата на висшето образование.*
- 3. Утвърдени са правила за академичното признаване на периоди на обучение и практика в чужбина, свързани с мобилността на студентите.*
- 4. Налице е положителна динамика в броя на дипломираните български студенти в ОКС „бакалавър“ през отчитания период. В ОКС „магистър“ положението е устойчиво. В следващия акредитационен период е препоръчително да се провежда по-активна политика за набиране на студенти от чужбина.*

СТАНДАРТ 5. ПРЕПОДАВАТЕЛСКИ СЪСТАВ

Критерий 5.1. Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на професионалното направление.

По 5.1.1.

ПН 3.3 ПН е основно професионално направление за УНСС и преподавателският състав, осигуряващ обучението по профилиращите дисциплини, се отличава с висока квалификация и представителна в национален и международен план изследователска активност.

За целия период профилиращите дисциплини са водени общо от 29 преподаватели на ОТД със съответстваща на дисциплините квалификация и представителна изследователска активност. *Към май 2022 г. преподавателите от ПН 3.3. ПН на ОТД, осигуряващи обучението в ОКС бакалавър и магистър по това ПН са 16. От тях 12 са хабилитирани (1 професор и 11 доценти, от тях 2 доктори на науките), а 4 нехабилитирани (3 главни асистенти и 1 асистент, като всички са с ОНС Доктор). Всички преподаватели на ОТД са вписани в НАЦИД. Средната възраст на всички преподаватели на ОТД в момента е 48 години; на хабилитираните – 50 г. 9 м., на нехабилитираните – 39 г. 9 м. (по-подробно вж. Приложение 1)*

По 5.1.2.

Високата степен на осигуреност на обучението по ПН 3.3 „Политически науки“ с хабилитирани преподаватели с подчертана изследователска и проектна активност е важен фактор за

качеството на учебния процес и за конкурентоспособността на предлаганото от УНСС обучение по професионалното направление в ОКС “бакалавър”, ОКС “магистър”. За периода 2015-2020 г. преподавателите на ОТД, осигуряващи обучението в ПН, се отличават с висока активност на научните изяви.

По 5.1.3.

В ПН 3.3. ПН е изградена и се прилага система за атестиране на академичния състав при отчитане на неговата учебна дейност с отчитане мнението на студентите, научноизследователска дейност и ангажираност в административни и други дейности на академичната общност. ***За периода 2015-2020 г. са атестирани общо 10 преподаватели, осигуряващи обучението по ПН 3.3 ПН, като всички са с оценка „много добра”.***

През периода е въведена система от стимули за академичния състав, отразяваща степента на участие в процесите по поддържане на качеството. Интензивността на участие в тези процеси се взема предвид както при атестирането на преподавателите и служителите и в процедурите за кариерно развитие на академичния състав, в които са заложени специфични критерии за оценяване.

По 5.1.4.

В отчетния период академичният състав, осигуряващ обучението по ПН 3.3 ПН, взема участие в програмите “Еразъм” и “Еразъм+” и други опции за обмен, като възможностите значително нарастват. ***В края на отчетния период има сключени 19 билатерални споразумения по програма Еразъм+, 25 студенти и 15 преподаватели са осъществили изходяща мобилност по програма Еразъм+, като броят на входящите преподавателски мобилности е 5. Данните към момента (май 2022 г.)сочат 20 реализирани мобилности на преподаватели плюс 5 договорени, но нереализирани поради пандемията. Извън обмена по програма Еразъм+, се осъществяват студентски и преподавателски мобилности по други международни програми, като преподавателите към момента са реализирани 6, а една договорена е останала нереализирана.***

Критерий 5.2. Научноизследователска и художествено-творческа дейност на академичния състав и участие на студентите и докторантите в нея.

По 5.2.1.

Осигурени са възможности за включване в научно-изследователска дейност (НИД) на преподавателите, осигуряващи обучението по ПН 3.3. ПН. Използват се различни организационни и финансови инструменти за разширяване на участието, включително чрез ежегодно провеждане на конкурси за финансиране на проекти от фонд НИД на УНСС.

Студентите, обучавани в ПН 3.3. пн в УНСС са включени активно в научно-изследователската и проектна дейност в направлението. ***Като цяло между 20% и 38% от студентите са участвали в някаква форма на научно-изследователска дейност през периода. Общият брой на студентските публикации е 59, участията в проекти – 32.***

От страна на преподавателите, по актуализирани данни към май 2022 г., са реализирани 226 научни проекта, от тях 36 международни и 67 национални и 123 университетски. Регистрирани са 330 участия в научни форуми, от тях 100 в международни, 91 в национални и 139 в университетски форуми. (вж. Приложение 2)

По 5.2.2.

В УНСС се прилага политика за стимулиране и насърчаване на конкурентоспособна научноизследователска и публикационна дейност на академичния състав, осигуряващи обучението по ПН 3.3 ПН. Формиран е финансов ресурс за осигуряване на повече възможности за преподавателите да публикуват своите научни резултати в реферирани и индексирани научни издания в страната и чужбина и в издания с импакт фактор и импакт ранг. Налице е нарастваща публикационна активност на преподавателите в ПН 3.3 ПН при ръст на относителния дял на публикациите, реферирани и индексирани в световни вторични литературни източници и нарастване на цитируемостта на публикациите.

По актуализирани данни от началото на оценявания период до май 2022 г. преподавателите от ПН са реализирали общо 454 научни публикации, като 403 от тях са в страната и 51 в чужбина. В България са публикувани 20 монографии, 83 студии или глави в колективни трудове, 138 статии, 171 научни доклада и 11 учебници и учебни помагала. В чужбина тези данни са: 1 монография, 5 студии или глави в колективни трудове, 25 статии, 16 научни доклада и 4 учебници и учебни помагала. Публикациите в реферирани и индексирани издания са 123, а в научни издания с импакт фактор и импакт ранг (SCOPUS и Web of Science) – 16. Цитиранията са 527, в т.ч. в научни издания с импакт фактор и импакт ранг (SCOPUS и Web of Science) – 69. (вж. Приложение 3)

Ако се ограничим в данните от доклада за самооценка, визиращи периода 2016-2020 г. може да се установи следното: средният брой цитирания на един преподавател на ОТД е 22,7, а в реферирани издания – 3,91; броят на публикациите на 1 преподавател на ОТД е: монография – 0,8; статии и доклади в бази данни – 2,1; статии и доклади в списания с научно рецензиране – 7,2; студии в бази данни – 1,3; студии в списания с научно рецензиране – 6,6; Глава в монография – 1,6. Относителният дял на публикациите в реферирани научни издания спрямо общия брой на публикациите е 27,6%; относителният дял на публикациите с импакт фактор и/или импакт ранг спрямо общия брой на публикациите е 1,9%.

Констатации на Постоянната комисия за изпълнение на стандарт 5:

- 1. Преподавателският състав, осигуряващ обучението по профилиращите дисциплини, се отличава с висока квалификация.*
- 2. Преподавателите на ОТД, осигуряващи обучението в ПН, се отличават с висока активност на научните изяви в национален и международен план.*
- 3. Студентите, обучавани в ПН 3.3. Политически науки в УНСС са включени активно в научно-изследователската и проектна дейност.*
- 4. Налице е нарастваща публикационна активност на преподавателите в ПН 3.3 ПН при ръст на относителния дял на публикациите, реферирани и индексирани в световни бази данни и нарастване на цитируемостта на публикациите.*

СТАНДАРТ 6. УЧЕБНИ РЕСУРСИ И ПОДПОМАГАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ

Критерий 6.1. Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художественотворческата и спортна дейности по професионалното направление/ специалност от регулираните професии, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такова.

По 6.1.1.

Обучаващата институция разполага с необходимия капацитет от аудитории, кабинети, библиотечни места и др. УНСС осигурява необходимите работни места за аудиторна и практическа заетост на обучаемите. Аудиторната площ на 1 обучаем е 0.55 кв. м. С 10.4% е нараснал броят места в учебни зали на 100 студента (средно приравнен брой). Площта на учебни зали на 100 студенти е 54.75 кв. м., а броят работни места на 100 студенти – 38.

По 6.1.2.

УНСС осигурява необходимите компютърни зали със специализирано оборудване и достъп на преподаватели и студенти до безжичен интернет. Осъществяват се успешни дейности по развитие и модернизирание на материално-техническата и компютърно-информационна база, което се разкрива от следните резултати: ***нарастване (с 10.3%) на площта на компютърни зали на 100 студенти (средно приравнен брой); нарастване (с 34%) на броя компютъризирани места на 100 студенти (средно приравнен брой).***

По 6.1.3.

УНСС осигурява необходимата библиотечна площ, в т.ч. и компютъризирани работни места в библиотеката за качествено обучение на студентите от ПН 3.3. ПН. През 2020 г. библиотечният фонд е 547 154 библиотечни единици, от които 507 438 са книги. През периода библиотечният фонд е нараснал с повече от 3%. Налице са базите данни EBSCO, PROQUEST, ScienceDirect, ISI WEB OF KNOWLEDGE, SCOPUS, автоматизирания каталог на библиотеката и други информационни услуги. Осигурен е свободен безжичен интернет достъп на студентите. Скоростта на използваната интернет връзка е висока. За периода 2015 – 2020 г. УНСС отделя 369 402 лв. за научна и специализирана литература, както и 294 744 лв. за финансиране на абонамента за пълнотекстови бази данни. Част от тези суми отива и за ПН 3.3. ПН.

Към ПН 3.3. ПН (катедра „Международни отношения“) от 2005 г. се развива библиотека със специализирана научна литература и периодика за целите на обучението. Библиотеката е основана с преподавателски стипендии на членове на катедрата и на чуждестранни гостуващи преподаватели, участието на катедрата в Мрежата за академично подпомагане на Институт „Отворено общество“ в Будапеща (2005-2010), спечелването на международен проект, както и чрез дарения от личните библиотеки на членове на катедрата. Към 2020 година в специализираната библиотека има над 500 книги на английски, български, немски, руски, френски и испански езици, както и други библиотечни единици.

По 6.1.4.

Създадена е среда и са налице информационни продукти за онлайн обучение. В УНСС функционира система за електронно обучение, базирана на платформата Moodle. От учебната 2019/2020 във връзка с пандемията от КОВИД-19 е въведено онлайн обучение за всички специалности в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ чрез Microsoft Teams. Функционалностите на програмата се използват както за целите на преподаването, така и за провеждане на тестове за текущ контрол и семестриални изпити.

По 6.1.5.

За обучението в дистанционна форма е създаден и се развива самостоятелен сайт, който е предназначен изцяло за поддържане и предоставяне на достъп до учебни материали за студенти в тази форма на обучение.

По 6.1.6.

В УНСС съществува регламентирано академично и административно обслужване, подпомагащо обучението на студентите. През периода на самооценка в УНСС са осъществени целенасочени промени в нормативната база, регламентираща академичното и административно обслужване, подпомагащо обучението на студентите, организацията и управлението на учебната дейност.

Констатации на Постоянната комисия за изпълнение на стандарт 6:

- 1. ПН разполага с необходимия капацитет от аудитории, кабинети, библиотечни места и др.***
- 2. За периода 2015-2020 г. се осъществяват успешни дейности по развитие и модернизиране на материално-техническата и компютърно-информационната база.***
- 3. Създадена е среда за онлайн обучение и наличие на информационни продукти за онлайн обучение.***
- 4. В УНСС съществува регламентирано академично и административно обслужване, подпомагащо обучението на студентите.***

СТАНДАРТ 7. УПРАВЛЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА

Критерий 7.1. Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по професионалното направление и последващата реализация на завършилите.

По 7.1.1.

В УНСС функционира успешно цялостно информационно решение - интегрирана система, чрез която се събира и управлява детайлна информация за кандидат-студентите и студентите, с възможности за структуриране и анализиране по различни профили. Изградена е аналитична система, свързана с база данни за постоянен мониторинг и анализ на студентската популация и успеваемостта на студентите.

Системно се проучват нагласите и удовлетвореността на студентите по отношение на учебните програми в ПН чрез ежегодни преки представителни допитвания, провеждани от Центъра за статистически изследвания със съдействието на Учебна дирекция. Резултатите се публикуват в Интранет мрежата на университета, където са достъпни за заинтересовани потребители; представят се на ректорското ръководство и на заседание на АС за специализиран анализ.

В УНСС са изградени и успешно функционират специализирани структурни звена и управленски механизми, чрез които се събира информация, анализира се и се предоставя в подкрепа на кариерното развитие на студентите (включително завършилите висшето училище). Междууниверситетският център за развитие на кариерата (МУЦРК) е единственият от този род в България, част от европейската информационна мрежа Eurodesk. МУЦРК е включен в информационната система Web-Студент, като по този начин всички студенти от УНСС са регистрирани в МУЦРК. Така те получават достъп до: информационен бюлетин с последните актуални стажантски и работни позиции, конкурси, стипендии, програми, проекти и др.; организирани срещи за информиране, консултиране и осъществяване на по-добро сътрудничество с бизнеса; ежегодното провеждане на „Дни на кариерата” и др. Центърът работи в тясно сътрудничество и с министерства, Агенцията по заетостта, национално представителните работодателски организации, Студентския съвет на УНСС, различни студентски организации и др. Към МУЦРК от 2015 г. работи Специализирано звено за практическо обучение, което успешно реализира проекти, финансирани по Оперативна програма „Наука и образование за

интелигентен растеж 2014 – 2020 г.” чрез Европейския социален фонд на ЕС. Сключени са 385 договора с организации – работодатели, 638 договора с ментори и 3200 договора със студенти по проекта.

В УНСС са изградени съвременни технологични решения за събиране и предоставяне на актуална информация за възможности за кариерно развитие. Тя се обновява активно на ниво катедри и факултет, основно чрез студентските и алумни организации към съответните катедри - Студентската асоциация за изследване на международните отношения (САИМО), Студентско сдружение „Его Политико” и клуб „Дебати УНСС”. На своите сайтове и на този на университета те публикуват информация за организирани от тях различни събития, включително традиционните т.нар. есенни (на Его политико) и пролетни (на САИМО) годишни балове на ПН 3.3. ПН, където се срещат преподаватели, настоящи и завършили студенти, специалисти от практиката, политици и международни гости.

Реализират се редица дейности по проучване оценката на потребителите и тяхното мнение за всички аспекти на обучението на студентите. През 2016 г. е проведено мащабно изследване „УНСС и неговата среда: конкуренти, работодатели и професионална реализация на възпитаниците”, анализът на резултатите от което става повод за инициране на редица промени в образователния процес.

По 7.1.2.

В УНСС е изградена работеща система за поддържане на регулярни и устойчиви връзки с възпитаници от специалности в ПН 3.3 ПН. От години действа Алумни клуб на „Студентски съвет“, активни са и споменатите по-горе студентски организации. За връзки с алумни се организират събития и различни активности, ефективно се използват популярни социални мрежи. Катедрите в университета поддържат собствени бази данни с контактна информация на завършили вече студенти.

По 7.1.3.

В рамките на ПН 3.3. ПН активно се следят постиженията на световната и национална политическа наука. На катедрено равнище се поддържат информационни масиви относно съдържанието на сродни специалности и образователно-квалификационни степени. Въз основа на тази информация се актуализира съдържанието на учебните програми и се разработват нови учебни материали. Набира се информация за концепциите на носителите на наградата Skytte, позната като „Нобел в политическите науки», както и представените идеи, концепции и изследвания на годишните форуми на световните и национални организации, в които преподавателите от катедра „Политология” и катедра „Международни отношения” членуват – IPSA, ISA, ECPR, БАПН, БАЕИ.

Констатации на Постоянната комисия за изпълнение на стандарт 7:

- 1. В УНСС е налице изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по ПН 3.3. ПН и последващата реализация на завършилите.***
- 2. Периодично се обсъжда и се огласява публично ефективността на резултатите, свързани с управлението на качеството на образованието и потребностите от промяна.***
- 3. Съществува функционираща система за връзка с алумни. Препоръчително е да се поддържа постоянно актуализирана база данни за хода на професионалната реализация на завършилите.***
- 4. Изградени и поддържани са собствени информационни масиви за световните постижения в професионалното направление и актуалността на предлагания учебен материал.***

СТАНДАРТ 8. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОБЩЕСТВЕННОСТТА

Критерий 8.1. Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление.

В УНСС функционира собствена концепция за осигуряване на информационна среда за публикуване на информация за обществеността. Работи собствена система за управление на съдържанието (Content Management System), чрез която е изградена структура от сайтове, обслужващи различни нива от организационната структура на университета. Тя включва: главен сайт и сайтове с информация за прием; сайтове на факултети; сайтове на катедри; сайтове на университетски и изследователски центрове; сайтове на научни издания; сайтове на научни прояви (конференции). Поддържането на тяхното съдържание е отговорност на отделните звена в университета, ангажирани с популяризиране на специфичната за всеко от тях информация.

По 8.1.1.

В УНСС е изградена модерна и ефективна система за оповестяването на информация за образователната дейност чрез: предоставяне на информация за съдържание на учебните планове и дисциплини; предоставяне на информация за организацията на учебния процес, която включва учебни графици, учебно разписание, часове за консултации на преподаватели.

Информация за значими постижения в научно-изследователската дейност, участия в престижни форуми на преподаватели и студенти се публикува на основния сайт на университета в част „Събития“, както и във вестника на УНСС, който има и електронен вариант. На личните страници на преподавателите, достъпни от основния сайт, всеки от тях има възможност в личния си блог да публикува информация за участия в научни форуми, да споделя научни интереси и свои публикации. Научните издания на университета - Годишник на УНСС, Научни трудове, списание „Икономически и социални алтернативи“, Международно научно списание „Economic Alternatives“ имат собствен сайт, в които по хронология се съдържат са всички публикации. Предвидена е и възможност за достъп до публикации в определени броеве на периодичните издания, достъп до резюмета на публикации и до пълният им текст, възможност за споделяне на избрани публикации в социалните мрежи Facebook, Twitter, LinkedIn.

По 8.1.2.

На сайта на университета с лесна навигация е достъпна подробна публична информация за всички стъпки от „жизнения“ цикъл на обучението на студентите – от кандидатстване до дипломиране. Тук са публикувани: основните правилници за дейността и учебната работа в университета, предстоящи административни дейности, които трябва да бъдат извършени от студента. Всяка катедра на своя сайт публикува специфичните правила за провеждане на различни дейности, информация за предстоящи административни дейности за студентите: документи, свързани с провеждане на държавни изпити и задължителни стажове, правила за разработване на дипломна работа, срокове и начин за посочване на избираеми дисциплини и др.

По 8.1.3.

В УНСС се обявяват условията за обучение, квалификационните форми и перспективите за професионална реализация, които предлага професионалното направление. Разработени са подсайтове с конкретната за приема в ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“ в ПН 3.3 ПН информация, които са с много висока степен на достъпност и информативност. На своите страници катедрите от ПН 3.3. ПН публикуват информация за: квалификационните

характеристики; документите, свързани с провеждане на държавни изпити и задължителни стажове; правилата за разработване на дипломна работа и др.

За популяризиране на направленията и специалностите, информация за тях се публикува и под формата на справочник, който се разпространява в хартиен вид и брошури.

По 8.1.4.

Изградени са редица дигитални комуникационни канали за популяризиране на научната продукция на преподавателите и студентите в професионалното направление. Водещо място сред тях заемат основният сайт на УНСС и сайтовете на научните издания на УНСС (сп. „Economic Alternatives”, сп. „Икономически и социални алтернативи”, Научни трудове на УНСС, Годишник на УНСС и сп. „Бизнес и право”), където се осигурява пълнотекстов достъп до съответните статии и студии. Други платформи за публикуване са личните страници на преподавателите, сайтовете на катедрите и факултетета.

Традиционната Годишна научна сесия на университета и другите, организирани от катедри (факултети) разнообразни научни форуми и конференции са широко използвани за представяне и публикуване на научната продукция на преподаватели и студенти от ПН 3.3 ПН. Допълнителна възможност за популяризиране на научни резултати от студенти и докторанти са издаваните специализирани сборници със статии и студии в рамките на участието на УНСС в националния проект „Обучението на докторанти иноватори, визионери, таргетанализатори и реализатори: инвестиция с европейски измерения”.

По 8.1.5.

Информация за мобилността на студенти и преподаватели се публикува в специализираната секция на сайта на университета и системно се актуализира относно: условията за мобилност; срокове; документи; процес на кандидатстване; класиране; подготовка; реализиране; отчитане и признаване на мобилност; споделени впечатления от студенти и преподаватели, осъществили мобилност. Тя се отнася основно до водещата за ПН 3.3. ПН програма за мобилност „Еразъм +”, но също и за други международни програми за обмен на студенти и преподаватели. За оценка на въздействието от програмата и по-широка публичност на резултатите е проведена кръгла маса – дискусия на тема „Програма Еразъм+ за мобилност на преподаватели и административен персонал с цел преподаване и обучение – 2015/2016”.

До партньорските университети по програмите за мобилност УЦМСП редовно изпраща информационни бюлетини, като включва и истории на чуждестранни студенти и преподаватели.

Констатации на Постоянната комисия за изпълнение на стандарт 8:

- 1. В УНСС е изградена организация за публикуване на ясна, точна, обективна, актуална и леснодостъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление.***
- 2. Периодично се обявяват условията за обучение, квалификационните форми и перспективите за професионална реализация, които предлага професионалното направление.***
- 3. Създадена е система за популяризиране на научната продукция и творческите изяви на студенти и преподаватели и за оповестяване на условията за мобилност на студенти и преподаватели.***
- 4. Налична е информация за „жизнения“ цикъл на обучението на студентите в електронна информационна среда.***

СТАНДАРТ 9. ТЕКУЩ МОНИТОРИНГ И ПЕРИОДИЧЕН ПРЕГЛЕД НА ПРОГРАМИТЕ

9.1. Институциите извършват регулярен мониторинг и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по професионалното направление.

По 9.1.1.

В УНСС по ПН 3.3 ПН съществува система за управление и мониторинг на качеството на образователния процес. Изградена е система от дейности по осигуряване на съответствието на учебните планове и програми на потребностите на обществото и бизнеса. Приети и оповестени са Правила за учебните планове в ОКС “Бакалавър” и “Магистър”, както и Правила за преглед на учебните програми. Технологиите на дейностите (от ректор до катедра) по планиране на учебния процес се подчинява на приетата Оперативна процедура „Одобряване, наблюдаване и обновяване на учебните планове и програми”. През учебната 2015/2016 година е въведена информационна система „Електронни учебни планове”. Чрез сайта на университета в професионалното направление през наблюдавания период **са оповестени: 24 учебни плана; по 4 актуализирани учебни плана за ОКС „бакалавър” и ОКС „магистър”; 2 за ОКС „бакалавър” и 1 за ОКС „магистър” нови учебни плана; 129 за ОКС „бакалавър” и 32 за ОКС „магистър” актуализирани учебни програми; 133 за ОКС „бакалавър” и 21 за ОКС „магистър” нови учебни програми.** В тях е осигурено включване на резултатите от научно-изследователската дейност, както и на съвременни форми и методи на обучение като: учебни игри; симулации; майсторски класове; изнесено обучение в бизнес среда.

Важен критерий при осъществяването на мониторинга и актуализирането на учебните планове и програми е съпоставянето им със структурата и съдържанието на учебни планове и учебни програми във водещи университети в света и Европа. Друг критерий е адаптирането и адекватността на учебните планове и програми на изискванията на пазара на труда. **Дейностите относно степента на съответствие на обучението и професионалния профил на завързващите студенти с изискванията на бизнеса, управляващите структури и администрацията общо за периода са 52, от тях: 8 срещи и дискусии с работодатели; 19 научни прояви, кръгли маси с работодатели; 25 публични лекции със специалисти от практиката.** Извършен е анализа на резултатите от проведени в периода 2015-2020 г. от Научно-изследователския център по маркетинг при УНСС три мащабни изследвания на конкурентната среда, работодателите и професионалната реализация на възпитаниците на университета. Центърът за статистически изследвания на университета провежда анкети и проучвания на мнението на работодателите. Системно се анализират и мненията на менторите по проект „Студентски практики“. **Броят на работодателите, участвали ефективно в прегледа на плановете за обучение за периода е 10.**

УНСС има подписани 86 рамкови споразумения и договори с партньорски организации от страната и 168 от чужбина. Забележително постижение е подписаното споразумение (2020г) с PRS Group – една от най-големите световни консултантски компании в областта на политическия риск. Двете катедри от ПН 3.3 ПН на УНСС поддържат активно, формално и неформално, сътрудничество с работодатели от различни сектори, а в договорите изрично се предвижда участието на работодателите в мониторинга и актуализацията на учебните програми.

Още един важен критерий при мониторинга на учебните планове и програми е проучването и анализът на мнението на студентите от ПН 3.3 ПН за качеството на получените знания, за съдържанието и методите на преподаване, за перспективите за тяхната бъдеща реализация. **Броят на студентите участвали ефективно в прегледа на учебната документация за**

периода е 21. Всяка академична година сред студентите по ПН 3.3 ПН се провеждат анкети за степента на удовлетвореност и качеството на преподаване, резултатите от които се анализират и се вземат предвид при актуализирането на учебните програми.

По 9.1.2.

В УНСС е създадена необходимата организация за мониторинг на успеваемостта на студентите в процеса на тяхното обучение и последваща професионална реализация. Системно се анализира успеваемостта на студентите от ПН 3.3. ПН. Наблюдава се стабилна тенденция в диапазона на „много добра“ успеваемост и за двете квалификационни степени в професионалното направление.

Успеваемостта на студентите са доказва и чрез качеството на професионалната им реализация. Общата удовлетвореност на работодателите от качеството на подготовка на техните служители, завършили УНСС, е 87.3%. Друг измерител за степента на професионална реализация са данните, че за всяка от годините на изследвания период безработицата сред завършилите ПН 3.3 в УНСС е по-ниска от средните за страната стойности за завършилите същото професионално направление.

Констатации на Постоянната комисия за изпълнение на стандарт 9:

- 1. В ПН 3.3. ПН в УНСС анализират и периодично преразглеждат своите програми, за да се гарантира, че те постигат определените цели и отговарят на нуждите на студентите и обществото.*
- 2. Осъществяваният редовен мониторинг спомага за непрекъснатото развитие и усъвършенстване на учебните програми.*
- 3. В мониторинга са ангажирани както студентите, така и другите заинтересовани страни.*

СТАНДАРТ 10. ЦИКЛИЧНО ВЪНШНО ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

10.1. Институциите извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по професионалното направление

По 10.1.1.

В УНСС от петнадесет години се прилага комплексна Система за управление на качеството (СУК) по международен стандарт ISO 9001. Вътрешните и външните одити са основен инструмент за системно осигуряване на адекватността и ефективността на внедрената от СУК визия за постигането на планираните цели по качеството в ПН 3.3 ПН. През наблюдавания период са *проведени седем вътрешни одита от обучени вътрешни одитори на УНСС, които са установили едно несъответствие и пет зони за подобрене, както и шест външни независими одита – четири контролни и два ресертификационни (2017 и 2020г.) – при които не са установени искания за коригиращи действия и зони за подобрения.*

Програмната акредитация на ПН 3.3 „Политически науки” е получена на 03.11.2015 г. от Акредитационния съвет на НАОА за период от 6 години. Поставена е оценка 9,06.

В рамките на Рейтинговата система на висшите училища в Република България през оценявания период УНСС е неизменно между второ и четвърто място (3-то през 2019 г.) в класирането по ПН 3.3 „Политически науки” в ОКС „бакалавър”, а при ОКС „магистър” УНСС заема позиция на второ (2019 г.) или трето място (2015 г.).

Друга линия на външен мониторинг е ежегодният одит от дирекция „Наука” към МОН относно научноизследователската дейност. Изследователският състав от ПН 3.3 ПН в УНСС показва тенденция към нарастване на резултатите за периода (2016- 2019) – съответно коефициенти 0,95; 3,40; 4,45 и 4,72, при отчитането на научните постижения по показателите от Наредбата за оценяването на научната дейност в държавните висши училища и определянето на държавната субсидия за наука. Повишението на коефициента е главно за сметка на нарастналата публикационна активност и цитируемост на академичния състав, осигуряващ обучението по професионалното направление.

По 10.1.2.

Изследването на конкурентната среда и конкурентоспособността на УНСС по професионални направления е обект на задълбочен анализ и целенасочени управленски въздействия от страна на университетското, факултетните и катедрените ръководства. Националният център по маркетинг и Центърът за статистически изследвания на УНСС ежегодно провеждат специализирани проучвания, свързани с конкурентоспособността и конкурентната среда чрез набор от конкретни индикатори.

Използват се разнообразни инструменти за проучване на конкурентната среда по ПН 3.3. ПН: изследване на предлагането на бакалавърски и магистърски програми в България по ПН; оценка на професионалната реализация и кариерното развитие на завършилите студенти; оценка на удовлетвореността на работодателите; идентифициране на изискванията на потребителите на кадри към подготовката на студентите. На база резултатите от проучванията на конкурентната среда се вземат решения, свързани с формирането и развитието на конкурентни предимства на обучението по ПН 3.3 ПН.

По 10.1.3.

При провеждане на семестриални и държавни изпити в комисиите участват представители на браншовите организации и потребителите на кадри с цел обмяна на опит, подобряване на качеството на преподаване и обратна информация за постиженията на студентите. Специфично е, че голяма част от преподавателите в ПН 3.3. ПН са и представители на практиката, консултанти и общественици със значителен опит в социално-политическите анализи и международните отношения. Освен това част от семестриалните изпити включват защити на курсови проекти и презентации (индивидуални и екипни), в оценяването на които участват представители на неправителствени и международни организации.

По 10.1.4.

Резултатите от вътрешните одити по критериите на стандарта ISO 9001-2015, както и препоръките, направени при акредитационните процедури от НАОА, са базата за изграждане на система от мерки за усъвършенстване на качеството на образователната услуга по ПН 3.3. ПН.

По изпълнение на препоръката на НАОА за увеличаване участието на студентите и преподавателите от професионалното направление в международен академичен обмен са реализирани дейности в редица направления, описани подробно в началото на доклада.

Констатации на Постоянната комисия за изпълнение на стандарт 10:

1. УНСС периодично преминава през външно оценяване на качеството в съответствие с ESG

2. В рамките на Рейтинговата система на висшите училища в Република България през оценявания период по ПН 3.3 „Политически науки” УНСС е неизменно между второ и

четвърто място в класирането в ОКС „бакалавър”, а при ОКС „магистър” заема позиция на второ или трето място.

3. Ефективно се използват разнообразни инструменти за проучване на конкурентната среда за ПН 3.3. „Политически науки”.

SWOT АНАЛИЗ

Силни страни

- Натрупан опит в ПН, водещ до обучение по високи академични стандарти.
- Ефективно функциониращи структури за осигуряване на качеството на обучението
- Налична съвременна и технологично оборудвана учебно-материална база и информационни ресурси, осигуряващи приложимостта на съвременни методи и форми за качествен образователен процес
- Преподавателски състав, осигуряващ обучението по ПН, се отличава с висока квалификация и изследователска активност в научни форуми, при ръст на относителния дял на публикациите, реферирани и индексирани в световни бази данни и нарастване на цитируемостта на публикациите.
- Сериозна изходяща преподавателска и студентска мобилност
- Включване в учебните планове на учебни дисциплини, които се преподават най-малко в три университета в държави от ЕС
- Много добри студентски постижения, силна заинтересованост на студентите от обучението и сравнително висок процент на реализация на завършилите.
- Много добра работа с потребителите на кадри

Възможности

- Провеждане на по-активна политика за набиране на студенти от чужбина.
- Непрекъснато усвояване на нови технологии за целите на академичния процес.
- Университетски партньорства.

Слаби страни

- Неизползвани възможности за увеличаване на броя на входящите студентски и преподавателски мобилности по програма Еразъм+ от и извън ЕС
- Сравнително малък брой чуждестранни студенти
- Нереализирани възможности за всеобхватно проследяване на реализацията на завършилите обучаеми.

Заплахи

- Съкращаване на план-приема за държавна поръчка в ПН 3.3. ПН и намаляване на броя на приетите студенти
- Спадане на интереса към специалностите в ПН

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

С оглед изложените резултати от извършената проверка и изводите по отделните стандарти на Критериалната система на НАОА, Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана при НАОА изразява мнение пред Акредитационния съвет на НАОА, че може да се продължи акредитацията за прием и обучение в ОКС Бакалавър на специалностите: „Политология“, „Международни отношения“ и „Европейска политика и икономика“ редовно обучение и в ОКС Магистър редовно обучение по специалностите: „Приложна политология“, „Международни отношения: международна публична администрация“, „Международни отношения: управление на конфликти“, „Национална сигурност“, „Политика и бизнес“ и "Дипломация и стратегически анализ" в професионално направление 3.3. Политически науки в Университета за национално и световно стопанство.

Постоянната комисия предлага на Акредитационния съвет на НАОА да утвърди капацитет на професионално направление 3.3 Политически науки в УНСС, както следва:

за ОКС „бакалавър“ – 850 студенти;

за ОКС „магистър“ – 90 студенти.

Общо за професионалното направление 940 студенти, редовна форма на обучение.

Предвид установените в резултат на проверката проблеми, Постоянната комисия препоръчва:

1. Да се положат усилия за увеличаване на броя на входящите студентски и преподавателски мобилности по програма Еразъм+ от и извън ЕС.

Срок: постоянен

2. Да се провежда по-активна политика за набиране на студенти от чужбина

Срок: постоянен

Председател на ПКСПНСО:

доц. д-р Екатерина Салкова

V. ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение 1. Преподаватели, осигуряващи обучението в ОКС бакалавър и магистър и ОНС доктор по ПН 3.3. „Политически науки“ за периода 2015 – май, 2022 г.

№	Преподавател	Длъжност	Степен	Вид ТД	Специалност (ПН)	Възраст към май, 2022 г.	Преподава в ОКС/ОНС	Вписан в НАЦИД
1.	Александър Стоянов Димитров	Гл. ас.	Д-р	ОТД	3.3. Полит. науки	36	Бакалавър магистър	да
2.	Андрей Любенов Георгиев	доцент	Д-р	ОТД (до 14.02.2021) след 14.02.2021 – хоноруван доцент	3.8. Икономика (световно стопанство и МИО)	69	бакалавър магистър доктор	не
3.	Антонина Иванова Хабова	доцент	Д-р	ОТД	3.3. Полит. науки	47	Бакалавър магистър доктор	да
4.	Атанас Гочев Гочев	професор	Д.п.н.	ОТД (до 15.05.2017)	3.3. Полит. науки	70	бакалавър магистър доктор	да
5.	Блага Иванова Благоева	доцент	Д-р	ОТД	3.3. Полит. науки	59	Бакалавър магистър доктор	да
6.	Бойко Димитров Младенов (1953-2016)	доцент	Д-р	ОТД (до 01.02.2016)	05.03.04 Нова и най-нова обща история	69	бакалавър магистър доктор	не
7.	Бойко Маринов Вълчев	доцент	Д-р	ОТД	3.3. Полит. науки	45	Бакалавър магистър доктор	да
8.	Боян Асенов Хаджиев	доцент	Д-р	ОТД	3.3. Полит. Науки	35	Бакалавър магистър доктор	да

9.	Георги Любенов Манолов	професор	Д.п.н.	ОТД	3.3. Полит. науки	63	Бакалавър магистър доктор	да
10.	Георги Недев Янков	професор	Д-р	ОТД (до 25.10.2017)	3.3. Полит. науки	76	бакалавър магистър доктор	да
11.	Георги Филипов Генов	професор	Д-р	ОТД (до 30.06.2019)	3.3. Полит. науки	72	бакалавър магистър доктор	да
12.	Георги Чанков Георгиев	доцент	Д.н.	ОТД	3.3. Полит. науки	58	Бакалавър магистър доктор	да
13.	Даниела Добрева Пастармаджиева	Ас.	Д-р	ОТД (до 22.02.2016)	3.3. Полит. науки	39	Бакалавър	да
14.	Динко Георгиев Динков	професор	Д-р	ОТД (до 10.03.2019) след 10.03.2019 хоноруван професор	3.3. Полит. науки	72	бакалавър магистър доктор	да
15.	Евгения Вангелова Василева	професор	Д-р	ОТД (до 20.12.2020)	3.3. Полит. науки	43	бакалавър магистър доктор	да
16.	Елена Костадинова Симеонова	доцент	Д-р	ОТД	3.3. Полит. науки	53	Бакалавър магистър доктор	да
17.	Елизабет Димитрова Йонева	доцент	Д-р	ОТД	3.3. Полит. науки	41	Бакалавър магистър доктор	да
18.	Ивайла Георгиева Стоева	Ас.	Д-р	ОТД (до 01.01.2019)	3.3. Полит. науки	42	Бакалавър	не
19.	Иван Стойчев Винаров	Гл. ас.	Д-р	ОТД	3.3, Полит. науки	37	Бакалавър магистър	да
20.	Ивка Цакова Некова	доцент	Д.н.	ОТД	3.3. Полит. науки	63	Бакалавър	да

							магистър доктор	
21.	Игор Симеонов Дамянов (1953-2019)	доцент	Д-р	ОТД (до 18.03.2019)	05.03.04 Нова и най-нова обща история	69	бакалавър магистър доктор	не
22.	Мария Енева Бакалова	доцент	Д-р	ОТД	3.3. Полит. науки	50	Бакалавър магистър доктор	да
23.	Михаил Стоянов Мирчев	професор	Д.с.н.	ОТД (до 24. 10.2022)	3.1. Социология, антропология и науки за културата	68	Бакалавър магистър доктор	да
24.	Моника Ханс Панайотова	асистент	Д-р	ОТД (от 09.01.2021)	3.3. Полит. науки	38	Бакалавър	да
25.	Николай Кръстев Кръстев	Гл. ас.	Д-р	ОТД	3.3. Полит. науки	48	Бакалавър магистър	да
26.	Пламен Маринов Ралчев	доцент	Д-р	ОТД	3.3. Полит. науки	45	Бакалавър магистър доктор	да
27.	Симеон Митков Асенов	доцент	Д-р	ОТД	3.3. Полит. науки	50	Бакалавър магистър доктор	да
28.	Трендафил Атанасов Митев	професор	Д-р	ОТД (до 15.03.2019)	3.3. Полит. науки	72	бакалавър магистър доктор	да
29.	Христина Георгиева Дончева	доцент	Д-р	ОТД (до 23.03.2019)	3.3. Полит. науки	68	Бакалавър магистър	не

* В сиво са маркирани преподавателите, които към май 2022 г. не преподават или не са на ОТД в УНСС.

Приложение 2. Научни изяви на преподавателите на ОТД от ПН 3.3., осигуряващи обучението в ОКС бакалавър, ОКС магистър и ОНС доктор в ПН 3.3. „Политически науки“ в УНСС през периода 2015 - май 2022 г. (брой)

Показатели	Години								Общо
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
1. Участия в научни проекти – общо,	17	24	26	31	44	27	40	17	226
от тях: вътрешни/университетски	10	14	9	17	30	17	19	7	123
национални	4	7	13	10	10	7	9	7	67
международни	3	3	4	4	4	3	12	3	36
2. Участия в научни форуми – общо,	51	48	60	52	53	34	31	7	330
от тях: вътрешни	23	21	27	20	21	16	10	1	139
национални	11	14	21	12	14	8	5	6	91
международни	12	13	12	19	18	10	16	0	100
3. Участие в изходящ академичен обмен	2	5	3	7	5	0 (6)*	1	3	26 (6)
От тях: по „Еразъм +“	2	4	2	4	4	0 (5)*	1	3	20 (5)
Друго	0	1	1	3	1	0 (1)*	0	0	6 (1)

* Договорени мобилности със сключени договори, но отложени/неосъществени заради ограниченията, свързани с Covid 19.

Приложение 3. Публикации и цитирания (брой) на преподавателите от ПН 3.3. на ОТД, осигуряващи обучението в ОКС бакалавър, ОКС магистър и ОНС доктор в ПН 3.3. „Политически науки“ в УНСС за периода 2015 – май, 2022 г.

Показатели	Години								Общо за периода
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
1. Публикации в страната – общо:	62	55	68	58	56	58	38	8	403
от тях: монографии	3	0	4	2	2	6	3	-	20
глави от монографии и студии	8	3	9	13	8	17	5	-	63
статии	28	17	21	18	27	14	12	1	138
научни доклади	22	34	30	24	18	20	18	5	171
учебници и учебни помагала	1	1	4	1	1	1	0	2	11
2. Публикации в чужбина – общо:	6	5	8	12	7	4	9	0	51
От тях: монографии	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Студии/глави от книга	2	0	0	0	0	2	1	0	5
статии	3	3	3	7	1	1	7	0	25
научни доклади	1	1	3	4	5	1	1	0	16
учебници и учебни помагала	0	1	2	1	0	0	0	0	4
3. Публикации в реферирани и индексирани научни издания	18	7	13	24	39	10	12	0	123
4. Публикации в научни издания с импакт фактор и импакт ранг (SCOPUS и Web of Science)	1	0	1	2	3	4	5	0	16
5. Цитирания в научни издания в страната и чужбина □ общо	91	77	91	75	68	51	57	17	527
<i>в т.ч. в издания в SCOPUS и Web of Science</i>	<i>6</i>	<i>5</i>	<i>12</i>	<i>5</i>	<i>15</i>	<i>9</i>	<i>13</i>	<i>4</i>	<i>69</i>

* От данните в **Приложение 3** са изключени публикациите и цитиранията на преподавателите, които не са от ПН 3.3., както и на тези от ПН 3.3. ПН, след като са престанали да работят на ОТД в УНСС